

protokol
tribünü

GAT

MÜSLÜM GÜLHAN BURAK ÖZGÜL KAMİL ERDEM FATİH METİN
EYÜP YARDIMCI AYTEN KEÇECİ AYSEL DAMAR

Yayın yönetmeninden

Ve beklenen Dünya Kupası sona erdi. Arjantin Dünya Şampiyonu oldu ve Messi istediğini aldı. Beklenenin üstünde, temponun tavan yaptığı, tarihi maçların oynandığı ve hepsinden önemlisi organizasyonun neredeyse kusursuz olduğu bir turnuvaydı. Güzel anıların biriktiği bir şampiyona için, başta Messi için herkese sonsuz teşekkürler!

Sıra geldi Süper Lig'e. Efsane kaldığı yerden devam ediyor. Nefes kesen maçlar oynanıyor. Sonra transfer sezonu başlayacak ve bu köprünün altından daha çok sular akacak. Birçok takım şimdiden kolları sıvadı ve eksik bölgelere takviye için uğraşiyor. Bakalım ülkemize yine yıldızlar gelecek mi?

12 milyon lisanslı sporcumuz olduğunu biliyor muydunuz? Arjantin'in sırrı neydi? Futbol ve Bağımsızlık arasındaki bağlam... Bu ayki sayımızda yine birbirinden güçlü ve önemli kalemlerin yazıları sizleri karşılıyor olacak. Protokol Tribünü ailesi olarak herkese iyi okumalar dileriz.

Burak Özgül

**protokol
tribünü**

**PROTOKOL
TRİBÜNÜ**

YIL: 1 SAYI: 10
OCAK 2023

**SAHİBİ VE
SORUMLU
YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ**

İSLAM BOZKURT

YAYIN YÖNETMENİ
BURAK ÖZGÜL

EDİTÖR
FATİH METİN

İRTİBAT
0545 544 04 99

MİZANPAJ
OĞUZ CAN ŞAHİN

WEBSİTE
protokoltribunu.com
sporanalitik.com

possibly
@onuralpwashere

ofsayt çizgisi taktiğinde neler yapardı hayal etmeyen var mı

SOSYAL NABIZ

ilerici
@ilerici13

seçimi bolsonaro kaybederse koyu katolik brezilyalı futbolculardan 2 hafta kimse verim beklemesin josef d souza facebooktan necip fazıl sözleri paylaşmaktan kendini sahaya veremez

yisyirihamsi
@yisyirihamsii

kızım haşimdi degno parti yapayriz duymayrim seni aynen degno parti

FenerKolik
@fenerkolikorg

Aday olduğu dönemde futbol aklını tamamen değiştireceğini söyleyen mevcut başkan Ali Koç; 🗓️

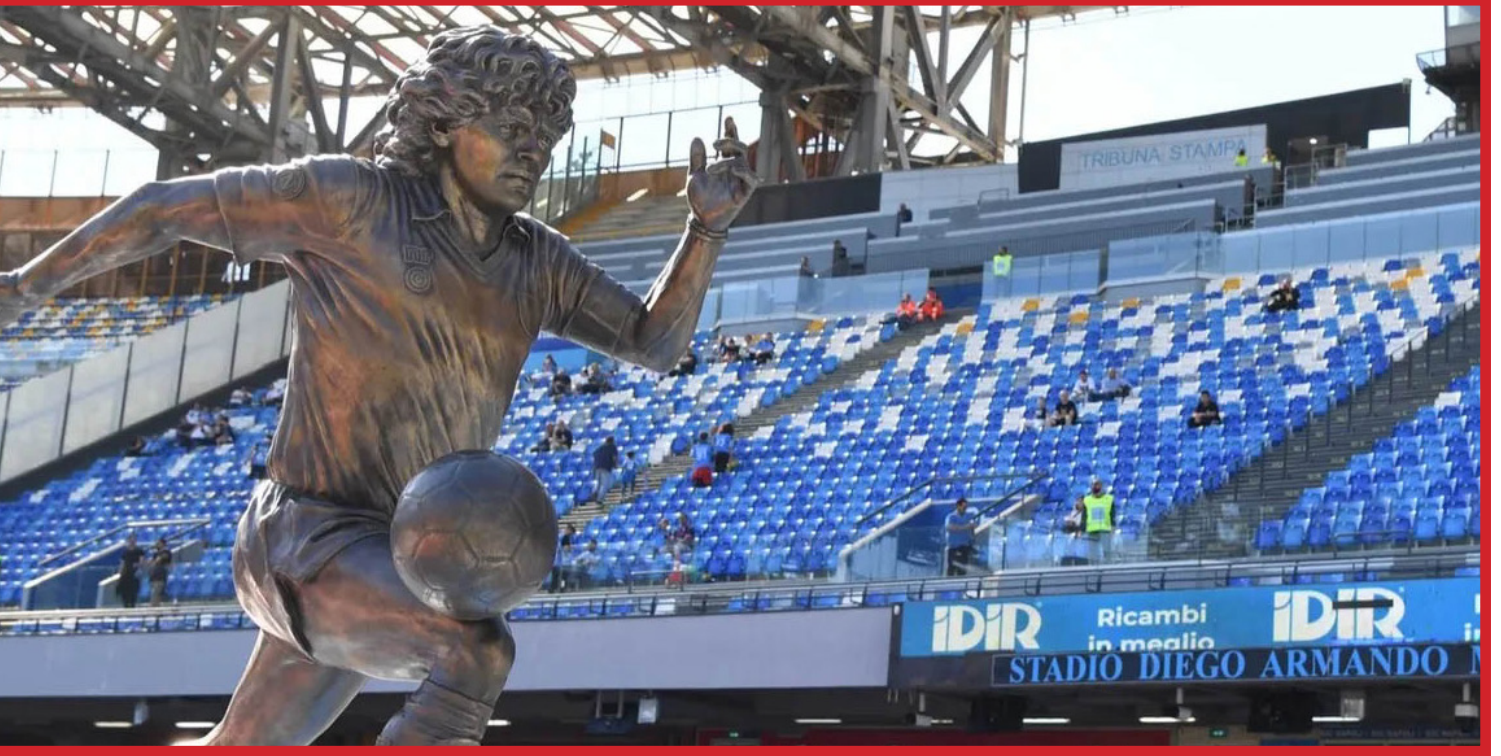
🗓️ 2014 - Ersun Yanal
🗓️ 2015 - İsmail Kartal
🗓️ 2016 - Vitor Pereira

🗓️ 2019 - Ersun Yanal
🗓️ 2021 - Vitor Pereira
🗓️ 2022 - İsmail Kartal

fhç
@fhcfhcfhc

Nişanlandık, evlendik, çocuğumuz oldu bizimle bir kere story atmayan kocam gs barcelona maçına gitti, daha maç başlamadı 16 story atmış. Fıkra bu kadar

LUSAIL'DEKİ ARJANTİNLİ 10 NUMARA

MÜSLÜM GÜLHAN

Maradona'ya Napoli'de "Tanrı" olarak ve "Şehrin Koruyucu Azizi" olarak bakılmıştır. Bedensel değil ama ruhen varlığının halen onlarla olması, dışlanmışlığın ve hor görülmenin karşısına dikilen bu ilahi donanımlara sahip kişi olarak, kuzeye karşı mücadeleyi kazanıp bir şekilde eşitliği ve bazen de üstünlüğü ele geçirmelerini ve o öz güveni kazanmalarını sağladığı için onu tanrısal mertebeye yükseltmişlerdir.

Messi Barcelona'ya 11 yaşında geldiğinde şehrin zaten bir azizi vardı.

Cruyff'un Franco'ya karşı kazandığı zaferler onu Barcelona'da azizlik ile 'tanrı' arasında bir kimliğe taşımıştı. Futbol üzerinden Katalanlara bir sistem ve kimlik kazandırarak, onları farklı ve özel bir konuma getirmesi, spor kurgusu içindeki

rekabetin kendi lehlerine çevrilmesine neden olmuştu. Katalanlar için bundan daha önemli ve büyük ne olabilir ki...

İşte Aziz Cruyff bu yaptıklarıyla aslında bir 'Katedral' inşa etmişti. Messi ve onun jenerasyonu, tıpkı ondan öncekiler gibi ancak o katedrali koruyup yüceltmekle görevli olacaklardı.

O katedralin içerisindeki sistematik kurgu ve disiplin, bir yaşam şekli olarak kendini var eder. Sadece sahaya çıkıp oynamak üzerine bir değerlendirme zaten Cruyff için de Katalanlar için de bir ayrıcalık sayılamazdı.

O sistemdeki ahlâki değerler bütünü, aynı zamanda oyunun da sadakat ve disiplin içinde oynanmasının anayasasıdır.

Messi, İniesta ve Xavi günümüz 'yıldız' futbolcusu olma özelliklerine sahip oldukları görev tanımının yanında, o sistem içinde görevlerini yaparak, özel yetenekleri üzerinden katkı yapmakta özgür olabilirlerdi.

Messi 11 yaşına kadar Arjantin sokaklarında ve arsalarında top oynarken, o kültür içinde oyun değerlendirmesine sahipken, İspanya'da o serbestliğin dışına çıkarak, bir eğitim kurumu müfredatı doğrultusunda yetiştirilerek daha farklı bir oyuncuya daha doğrusu Avrupalı oyuncu konumuna geçmişti.

Kempes ve Maradona ile Messi'nin birbirinden ayrıldıkları en önemli nokta burası.

Diğer ciddi farklılık, Maradona gibi üst düzeydeki 'yıldız' oyuncuların, o zamanki futbol anlayışı içinde sisteme entegre olmaları beklenmezdi, aksine sistem o oyuncu üzerinden kurgulanırdı. Maradona'nın oynadığı takımlarda oyun onun üzerinden, ona göre kurgulanırdı.

İşte bu farklılık maalesef Arjantin Milli takımına da yansımıştı. Kempes ve Maradona ile Dünya Kupasını kazanan Arjantin'in, Messi ile aynı koşullarda Dünya Kupasını kazanması çok zordu. Kempes ve Maradona odaklı oyun tarzı ve sistem, yerini bu oyuncular üzerinden kurguyu düzenleyip yanına yardımcı ikinci ve üçüncü oyuncuları da yardımcı aktörler olarak eklemeye bırakmış ve bu durum oyunun başarı kazanmasını kolaylaştırmıştır.

Ama Messi'nin İspanya'da yetiştiğini ve Katalan Kulübü Barcelona ekolüne ve kültürüne uygun bir sistem oyuncusu olma-

sı nedeniyle farklılığı anlamak gerekiyordu. Messi ile başarı, ancak

sisteme sadakat ve ikinci ile üçüncü yardımcı oyuncuların da sisteme yardımcı olacak şekilde seçilmesine bağlıydı. Maalesef, bu Dünya Kupası'na kadar Arjantin Milli takım antrenörlerinin buna önem vermelerinin yanında yetersizliklerinden dolayı inanılmayacak şekilde bazen Messi'yi yedek dahi bırakmalarına kadar giden sürecin ne kadar sıkıntılı olduğu anlaşılmaktaydı. Bu da Arjantin'in çıkmaza sürülecek bir anlayış ile yönetildiğinin en iyi örneği idi.

Kempes ve Maradona zamanında, ikisi için de Arjantin Milli takımı için de çok önemli bir ayrıcalık vardı. Daniel Passarella...

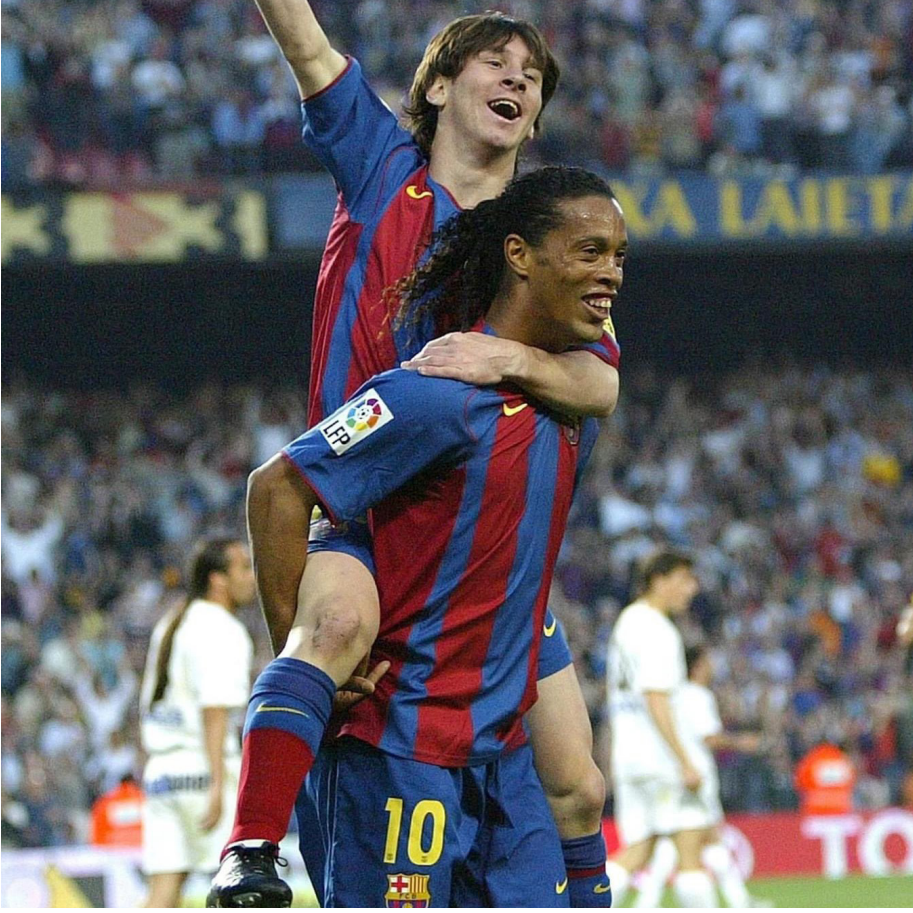
Evet, Passarella gibi defans oyuncusu, kaptan ve lider, Otamendi'nin bu Dünya Kupası'ndaki performansına kadar Arjantin Milli takımına gelmedi ve onun eksikliği daha doğrusu o tarz bir oyuncu eksikliği çok hissedilmekteydi. Hem Kempes hem de Maradona arkadaki bu güven sayesinde daha rahat ve daha riskli oynamışlardı. Messi'nin aynı güveni hissetmesi ve Barcelona çizgisinin dışına çıkarak Maradona ve Kempes formatında Arjantinli bir 10 numara olma zorunluluğu ve 10 numara etrafında örgütlenerek oynama stratejisi ona da aynı kültür kurgusu içinde başarıyı getirdi.

Messi, final maçında Lusail Stadyumu'nda Arjantin'e özgü bir anlayışla oynamak zorundaydı. Ki İspanya formatı dışında kendi özüne dönerek, fakat oradaki kazandıklarıyla bütünleştirip kendine ait değerler bütünlüğünü sağlayan oyunu oynadı. Davranış tutumlarındaki değişiklikler -ki eleştirilse de- tamamen bu değişimin yansımasıydı.

Aslında, kendi kültürünün yansımasıydı. Takım arkadaşları buna dünden hazırda zaten...

Messi'nin 11 yaşında İspanya'ya gitmesi

1978’de, Arjantin’in başkenti Buenos Aires’teki Estadio Antonio Vespucio Liberti stadındaki 10 numara Kempes’in, 1986’da 10 numara Maradona’nın Aztek stadında ve 2022’de 10 numara Messi’nin Lusail Stadyumu’nda ortaya çıkardığı şampiyonluğun temelinde; Arjantinli genlerini ve o genlerle beraber gelen özelliklerini her zaman kendisinde taşıyacağına olan inancının içindeki bütünlük yatıyor.

size en büyük acıları hissettirdiğini fark edersiniz.”

Messi, Arjantinli genlerini ve o genlerle beraber gelen özelliklerini her zaman kendisinde taşıyacağını düşünüyor; yüksek derecedeki kararlılığı gibi.

Messi “Arjantinliler istenilen şeyi başarmak için her şeyi yapabilirler” diyor ve ekliyor, “Bu özellik, biraz da hırs ve adanmışlık ile beraber bende yer etti, her zaman da bende kalacak.”

Bana göre Messi bu sözleriyle, hayatın bir karesi üzerindeki duygusal yoğunluğun ve bunun karşılığında ödemesi gereken borcun vicdan karşılığını açıklamaya çalışmıştı.

1978’de, Arjantin’in başkenti Buenos Aires’teki Estadio Antonio Vespucio Liberti stadındaki 10 numara Kempes’in, 1986’da 10 numara Maradona’nın Aztek stadında ve 2022’de 10 numara Messi’nin Lusail Stadyumu’nda ortaya çıkardığı şampiyonluğun temelinde; Arjantinli genlerini ve o genlerle beraber gelen özelliklerini her zaman kendisinde taşıyacağına olan inancının içindeki bütünlük yatıyor.

ve Avrupa kültürü içerisinde yetişmesi, sisteme entegre olma zorunluluğunun yanında, daha önce belirttiğim gibi görev tanımını uygulamak üzere oynadığı futbol içinde yeteneklerini bu prensiplere uymak koşuluyla kullanmada özgürdü. Farklılıkları ise, bu yeteneklerini sistem içinde ne kadar doğru ve yararlı olarak kullandıklarıdır.

Çünkü, ‘yıldız’ adayının tanrısal boyutunu artık matematiksel verileri de kullanarak belirlemeyle ilgili bir algoritma olduğundan, eskiye göre ‘yıldız’ ve ‘tanrı’ tanımı da değişti.

‘Zeus’ bile bozulurdu bu işe...

Messi bu algoritmayı bir kenara bırakarak, Arjantin’in İngilizlerden farklı olarak ‘Tango’ ayak oyunları kültürü içinde özgür ve saldırgan ritmini yakaladı. Ama en önemli özelliği tüm yeteneklerini takım için kullanması olmuştu.

Her futbolcunun kendine ait ritüelleri vardır. Kimi maça çıkmadan bunu uygular, kimi maç sonrası uygular ve kimi de gol attığı zaman uygular. Bunlar bir inançtan

çok beklentilerin karşılık bulması üzerine kurgulanan, öyle batıl inanç çerçevesindeki kör bir zihniyetle de bir alakası olmayan, kişiye ait özel davranışlardır. Aslında çoğu zaman davranışın ortaya koyduğu şekil ile içeriğin de birbiriyle alakası olmayabiliyor, bu o kişinin neyi nereye koyduğuyla ilgili bir tutumdur.

Messi’nin her maçta gol sonrası ellerini kırık şekilde yukarı kaldırıp parmak uçlarıyla sonsuzluğu göstermesinin, İsa ya da başka ilahilerle alakası yoktur. O kendisi için kutsal saydığı babaannesine saygısını sunmaktadır. On birinci yaş gününden kısa bir süre önce ölümünden çok etkilendi; o zamandan beri, babaannesinin anısına gökyüzüne bakıp işaret ederek gollerini ve hedeflerini kutladı.

“Küçükken Arjantin’den ayrılmak zorundaydım ve özlediğim çok şey var” diyor ve ekliyor, “Zaman bulabildiğim an dönüyorum ve orada dinleniyorum. Umarım bir gün tamamen orada yaşama şansım olur. Bazen ülkenizdeki iyi şeylerin size en büyük mutluluğu, kötü şeylerin ise

bunları **biliyor muydunuz?**

- **Hindistan, 1950 Dünya Kupası'ndan çekildi çünkü FIFA, Hindistanlı futbolcuların yalınayak maça çıkmasına izin vermedi.**
- **Dünyanın en çok gol atan kalecisi 131 golle Roberto Ceni'dir. Roberto Ceni: Kaleci değil de santrfor olsaydım bugün İbrahimovic değil ben konuşulurdum.**
- **1980'de Trabzonspor sadece 12 galibiyet alarak şampiyon olurken, 1990'da Malatyaspor aynı sayıda galibiyet alarak küme düştü.**
- **2004 yılında yeşil sahalara veda eden Arsenal'in efsanevi kalecisi Seaman, evinde televizyon seyrettiği esnada uzaktan kumandaya uzanmak isterken ayağını kırmıştı.**
- **Maça idrarını tutarak çıkan bir futbolcu yüzde 21 daha az yoruluyormuş...**
- **Kolombiya maçında kazanılan 3 penaltıdan da yararlanamayan Arjantinli Martin Palermo, uluslararası bir maçta 'En çok penaltı kaçıran futbolcu' oldu.**

Arjantin 2022 Dünya Kupası'nın farkı, bütün takımın Messi'yi ailesinden biriymişçesine sevmesi ve sahada onun için her türlü fedakârlığı yapmasıydı. Messi üzerine kurulu bir oyun sistemi ve Messi'yi yormamak, onun açıklarını kapatmak için çırpınan bir takım. Ve istediklerine ulaşırken Messi'cileri de mutlu ettiler.

“GOAT”

FATİH METİN

Barcelona'da A takıma çıktığın günden beri dünyanın en çok konuşulan futbolcusu...

Henüz 17 yaşında futbol dünyasını sallarken hakkında söylenen geleceğin “en büyük yıldız olacak” ifadesini doğru çıkaran genç... La Ligada en çok gol atan, en fazla asist yapan futbolcu... Dünya tarihinin bir sezonda en çok gol atan, 10 yıl boyunca kulüp kariyerinde üst üste her sezon 40 ve üstü gol atma başarısı gösteren dünya futbol tarihindeki tek oyuncu...

Sadece Ballon d'Or Ödülü'nü 7 kez ile en çok kazanan futbolcu değil, onu hakkıyla kazanan, bir döneme damgasını vurmuş en büyük futbolcu.

2022 Katar dünya kupasını kazanarak bir tartışmayı sona erdiren dünyanın gelmiş geçmiş en iyi futbolcusu (GOAT-Great of all time) Messi!

Maradona'nın ardından Arjantin'e bir kez daha Dünya Kupası kazandırma başarısını gösterirken, bu kupayı da kazanarak dünyada kazanılmamış kupa bırakmayan adam Messi...

Gelmiş geçmiş en iyi dünya kupası organi-

zasyonlarından birinin düzenlendiği Katar 2022 Dünya Kupası'na damga vuran Messi, geleneksel bir yerel kıyafet olan Katar bıştini üstüne giyip Dünya Kupası'nı elleri arasına aldığı anda, Maradona'nın hâlâ en iyi olduğunu iddia edenlere karşı Messi ile büyüyen bir nesil de ayağa kalktı... “Hayır dünyanın en iyi futbolcusu bizim gençlik dönemimizde yaşadık” diye haykırdı.

Oysa o Arjantin formasıyla daha önce dört dünya kupasına katılmış, daha genç ve dinamikken, La Ligada ve Şampiyonlar Ligi'nde Barcelona formasıyla fırtına gibi eserken bu başarıyı gösterememişti. Çünkü takımda onunla birlikte başka generaller de vardı.

Arjantin 2022 Dünya Kupası'nın farkı, bütün takımın Messi'yi ailesinden biriymişçesine sevmesi ve sahada onun için her türlü fedakârlığı yapmasıydı. Messi üzerine kurulu bir oyun sistemi ve Messi'yi yormamak, onun açıklarını kapatmak için çırpınan bir takım.

Ve istediklerine ulaşırken Messi'cileri de mutlu ettiler.

MESSİ'NİN EPİK FİNALİ

Karşılaşma; Chopin'in bestelediği ve bir anda piyanonun şaha kalktığı eserlerin kıvamına gelmişti, son notayı duyana kadar o haz devam edeceğe benziyordu. Spot ışıkları ise yine Messi ve Mbappe'nin tepesinde parlıyordu. Yardımcı oyuncular hiç olmadığı kadar ana karaktere bürünmüş, dünyanın gözü önünde tarihi bir performans izletiyorlardı bizlere.

BURAK ÖZGÜL

Herkes Messi'nin sevinç gözyaşları içinde kupayı kaldırmasını hayal ederken sahneye 2 buçuk dakikalık performansı ile çıkan Mbappe oldu.

Bir anda karşılaşma 2-2'ye gelmiş ve tarihi final uzatmaya gitmişti.

Bir film gibiydi 2022 Katar Dünya Kupası! Sevinç, gözyaşı, epik anlar, dram, efsaneleşen anlar ve daha fazlasıyla akıllarda yer edindi.

Dünya Kupası Finali bile belki tarihte eşi benzeri görülmemiş anlara sahne oldu. Arjantin önce 1-0, ardından 2-0 öne geçmişti. Tüm futbolseverler (Ronaldo fanları ve Fransızlar hariç) kupanın Messi'nin elinde kalkmasının hayalini kuruyordu. Karşılaşmanın 80 dakikası ise Arjan-

tin üstünlüğüyle ilerliyordu. Herkes Messi'nin sevinç gözyaşları içinde kupayı kaldırmasını hayal ederken sahneye 2 buçuk dakikalık performansı ile çıkan Mbappe oldu. Bir anda karşılaşma 2-2'ye gelmiş ve tarihi final uzatmaya gitmişti.

Çarşı karışmış, tüm hesaplar alt-üst olmuştu. Yeni bir senaryo yeni bir akla ihtiyaç vardı iki takım için de. Messi'nin son Dünya Kupası'nın bitmesine iki uzatma devresi

kadar süre kalmıştı. İlk uzatma devresinde pozisyonlar olsa da dananın kuyruğu son uzatma devresinde kopacaktı!

Karşılaşma; Chopin'in bestelediği ve bir anda piyanonun saha kalktığı eserlerin kıvamına gelmişti, son notayı duyana kadar o haz devam edeceğe benziyordu. Spot ışıkları ise yine Messi ve Mbappe'nin tepesinde parlıyordu. Yardımcı oyuncular hiç olmadığı kadar ana karaktere bürünmüş, dünyanın gözü önünde tarihi bir performans izletiyorlardı bizlere.

Kronometreler 108'inci dakikaya yaklaşırken, turnuvada sanki Messi'nin kuyusunu kazmak için tüm gol pozisyonlarını harcayan Lautaro Martinez'in şutunda kaleciden dönen topu Messi tamamladı ancak... Top çizgiyi geçmiş miydi? Tüm dünya nefesini tutmuş Polonyalı orta hakem Szymon Marciniak'ın kararını beklerken düdük çalmış ve santra noktası işaret edilmişti. Tribünleri dolduran Arjantin taraftarları stadyumu inletirken ekranları başındaki "Messiciler" sevinç naraları atıyordu. Dakikalar geçiyor ve Arjantin kupanın bir ucundan tutmuştu. Son 2 dakikaya girilirken tarihi finale tarihi bir düdük yakışırdı. Fransa lehine Polonyalı hakem penaltı kararını verdiğinde milyarlarca insan neye şahitlik ettiğinin farkında bile

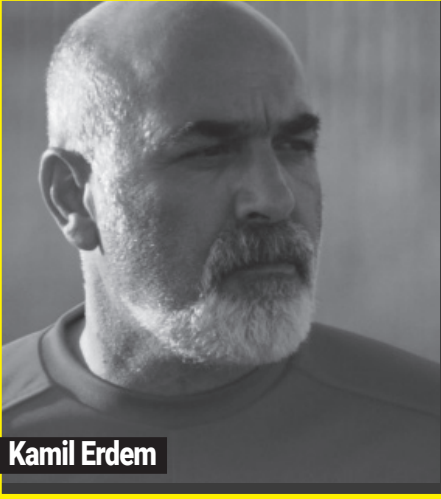
değildi. Dakika 118'de topun başına yine Mbappe geçmiş ve golü atmıştı.

Normal sürenin bitimine uzatmalar dahil 5 dakika kalmıştı. Gol yiyenin çıkarma şansı yoktu. Ve son atak... Kolo Muani kaleciyle bir anda karşı karşıya kaldı. O an zaman durdu. Kolo golü atarsa tarih yazacak ve geriden gelip şampiyon Fransa olacaktı. Emiliano Martinez ise ufak da olsa kurtarma şansını gerçeğe döndürebilirse adını altın harflerle tarihe yazdıracaktı. Kolo'nun ayağından şut çıktığında Martinez bir anda kalede büyüdü ve ayağıyla topu çıkardı. Peşi sıra da son düdük çalmış ve final penaltılara kalmıştı.

Biz ne izliyorduk! Bu şaka olmalıydı. Christopher Nolan filmi gibiydi senaryo. Film olsa gerçekçi değil diyen bile çıkardı ama bizzat tanıklık ediyorduk. Sıra penaltılara gelmişti. Penaltılarda Emiliano Martinez yine kalesinde devleşince Dünya Kupası Şampiyonu Arjantin olmuştu. Messi bir yerde oturup ağlarken kaleci Martinez son penaltı sonrası kendini yere atıp sevinmeye başlamıştı. Teknik Direktör Scaloni kısa bir şoktan sonra hüngür hüngür ağlıyordu.

Tarihi final, futbolun Messi'ye olan Dünya Kupası borcunu da ödemiş oldu.

Kamil Erdem

ARJANTİN'İN SIRRI

DR. KAMİL ERDEM

Yazının başlığına bakınca herkes Arjantin'in sırrı Messi'den başka ne olabilir ki diye düşünür. Elbette bu şampiyona da Messi'nin katkısı yadsınamaz gerçekten, etkisi çok büyük oldu. Ancak daha önceki 4 Dünya Kupasında Messi yine vardı. Üstelik daha gençti ama sonuca ulaşamadılar. Burada Arjantin takımının başarısının arkasında başka şeylerin olduğundan bahsetmek istiyorum.

İlk olarak bir takımın verimli olmasını sağlayan faktörlerden birisi de sosyal ve kolektif bir şekilde hareket etmektir. Takım hiyerarşisi, resmi ve gayri resmi olarak rollerin dağılımı, oyuncular arasındaki sosyal ilişkiler, kolektif ve kişisel hedeflerde çıkarların çatışması, iletişim ve karşılıklı ilişkiler, her takım için tipik grup yapısını ve grup dinamiği örgüsünü oluştururlar. Arjantin takımının grup dinamiğinin çok iyi olduğu oyuncuların sahadaki davranışlarından belli oluyordu. Oyuncular arasında uyum, destek ve saygı, kendilerine ve arkadaşlarına güven, sorumluluğun paylaşılması, takım lisanının oluşması ve kullanılması apaçık ortada gözüküyordu.

İkinci olarak oyuncuların psikolojik durumları

ve motivasyonlarından bahsedeceğim. Başarıya yönlendirilen sporcular, genellikle verimi daha realist olarak değerlendirirler ve yüksek tutulmuş hedeflerin takibinde daha dayanıklıdır. Bu sporcular bütün kuvvetlerini seferber edecek ama güçlerinin üzerine çıkmayacak görevler seçerler. Yani, kendi yapabilirliklerinin bilincindedirler. Bundan ötürü bu tip sporcular, yüksek verim istemleri altında bile psikik dengeye sahiptirler. Arjantin takımını oluşturan oyuncuların en önemli özelliklerinden biri de buydu. Kupa'ya Suudi Arabistan şok mağlubiyetiyle başladılar. Meksika maçında golü bulana kadar hiçbir şekilde oyundan düşmediler. Hollanda maçında 2-0 galibiyetten beraberliğe gelen maçta psikolojilerini bozmadılar. Final maçında iki kez galibiyette ulaşmış berberliğe gelmelerine rağmen psikolojik dengeleri bozulmadı, soğukkanlılıklarını kaybetmediler.

Üçüncü konu taktiksel olarak nasıl oynadılar? İstatistiklere baktığımızda en çok ikili mücadele kazanan, topa sahip olma oranı yüksek, en fazla şut pozisyonu yaratan ve en önemlisi topu kaybettikten sonra en kısa sürede tekrar kazanan takım Arjantin

oldu. Bu istatistik verilerin iyi olmasının sebebi takım boyunu kısa tutmaları ve oyuncuların birbirlerine yakın oynamalarıydı. Daha önceki 4 şampiyonada Arjantin takımı uzun mesafede oynuyordu. Bu nedenle Messi kaleye yakın oynayamıyordu. Ancak bu kupada takım olarak bahsettiğim şekilde oyunu tercih etmelerinden dolayı Messi kaleye daha yakın oynadığı için daha verimli oldu. Başta da bahsettiğim gibi Messi attığı gollerle ve yaptığı asistlerle takımın başarısına çok katkı sağladı. Ama Arjantin takım olarak çok iyi inşa

edilmiş, takım ruhu yüksek bir yapıya sahip ve taktiksel davranışlarını disiplinli bir şekilde uygulamasıyla mutlu sona ulaştı. Bunda Teknik Direktör Scaloni'nin payının da büyük olduğunu düşünüyorum.

Son olarak bazı dış faktörleri de eklemek istiyorum. Arjantin'in iki büyük 10 numarası Kempes ve Maradona'yla bu kupayı kazanmışlardı. Ancak, son büyük 10 numarası Messi'yle ulaşamaması, Maradona'nın ruhunun tribünlerde dolaşması ve ulusal olarak kupaya kilitlenmelerinin de etkisi olduğunu atlamamak gerekir.

FUTBOL VE BAĞIMSIZLIK

EYÜP YARDIMCI

Barbaros kardeşler, tarihler 1516'yı gösterdiğinde II. Fernando'nun (II. Aragonlu) ölümünün ardından Cezayir şehrinin yardımına yetişmek için bir sefere çıkar. Oruç Reis ve Hızır Reis'in, ağabeyleri İshak'ın da kendilerine katılmasının ardından korsanlıkla yetinmeyip Kuzey Afrika'da toprak edinmeye başladıkları zaman gelir.

Barbaros kardeşler, 1516-1517'de İspanyollara karşı savaştılar ve Tenes, Tilimsan ve Oran kentlerini ele geçirerek Cezayir'i denetimlerine alır. Oruç Reis Cezayir hükümdarı ilan edildi. İspanyollar ertesi yıl Cezayir'i geri almak için Araplarla birleşerek saldırıya geçti. Bu savaşta Hızır Reis'in ağabeyleri olan İshak Reis ve Oruç Reis öldürüldükten sonra Hızır Reis, Yavuz Sultan Selim adına para

bastırıp hutbe okutarak ona bağlılığını bildirir.

Bu yaşananların ardından Yavuz Sultan Selim, Hızır Reis'i Cezayir Beylerbeyliğine atayarak koruması altına alır.

Bunun üzerine önce Tunus ve Tilimsan Beyleri birleşerek Cezayir'e yürürler. Cezayir şehri dışındaki toprakları alıp, Cezayir içindeki

halkı ayaklandırır. Ayaklanmayı bastıran Hızır Reis, beyleri durdurur ve ardından 1519'da Cezayir'e gelen İspanyol donanmasını mağlup eder; ama Cezayir halkının durumu ve Tunus Beyi ile yapılan savaşın iyi netice vermemesi üzerine gemileri ve kendine bağlı Reislerle Cezayir'i bırakıp Seyşel Adaları'na çekilir.

Hızır Reis 1520-1525 arasında Avrupa'nın Akdeniz kıyılarını vurarak büyük ganimetler elde eder ve 1525'te Cezayir'i yeniden ele geçirir.

I. Süleyman'ın (Kanuni Sultan Süleyman) Alman seferi sırasında Andrea Doria'nın Mora kıyılarına saldırmasıyla birlikte Osmanlılar güç duruma düşerler. Bunun üzerine Kanuni Sultan Süleyman, Hızır Reis'i İstanbul'a çağırır ve 1533'te "Hayreddin" adını verdiği Hızır Reis'i Osmanlı donanmasının başına (Kaptan-ı Derya) atar.

Cezayir-i Garp Eyaleti, 1830 yılında Fransa tarafından işgal edilir ve Osmanlı hakimiyeti bu topraklarda fiilen sona ererken Fransa'nın bu topraklardaki "Sömürge" dönemi

başlar. Hatta bu sömürge isteği o kadar Fransız için saplantılı haline gelir ki! Dünya Kupası'nda sahaya inip futbolcularını teselli etmeye çalışan Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron tarafından da dile getirilir

2 Ekim 2021 tarihinde Fransa'nın Le Monde gazetesinde yayımlanan haberde, Cezayir'in tarihinin gerçeklere dayalı olmadığını ve Fransa'ya düşmanlık üzerine inşa edildiğini iddia eden Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Osmanlı'nın ülkedeki hakimiyetini "sömürge" olarak açıklamasıyla bir kere daha su üstüne çıkar.

Macron'un bu düşmanlık dolu açıklamalarından 1 sene sonra 2022'de Katar'da gerçekleştirilen son Dünya Kupası final maçında Arjantin'e karşı mücadele eden Fransa Milli Takımı kadrosuna şöyle bir baktığımızda şu tabloyu çok net gördük:

Alphonse Francis Areola (Filipinler)

Hugo Loris (Fransa)

Steve Mandanda (Kongo)

Jules Kounde (Benin)
 William Saliba (Kamerun)
 Dayut Upamecanı (Gine-Bissau)
 Lucas Hernandez (İspanya)
 Raphael Varane (Martinique)
 İbrahim Konate (Mali)
 Axel Disasi (Kongo DC)
 Theo Hernandez (İspanya)
 Benjamin Pavard (Fransa)
 Aurelien Tchouameni (Kamerun)
 Jordan Veretout (Fransa)
 Eduardo Camavinga (Kongo)
 Matteo Guendouzi (Fas)
 Youssouf Fofana (Mali)
 Adrian Rabiot (Fransa)
 Ousmane Dembele (Fransa)
 Kingsley Coman (Guadeloupe)
 Antoine Griezmann (Fransa)
 Kylian Mbappe (Fransa)
 Randal Kolo Muani (Kongo DC)
 Marcus Thuram (Guadeloupe)
 Olivier Giroud (Fransa)

Bu tabloya baktığımızda sömürge ruhunun tüm hücrelerine işlemiş bir Fransa ile karşı karşıya olduğumuzu görürüz.

Evvel! 5 Temmuz 1830 tarihinde Cezayir'i ele geçiren Fransa sömürge dönemini başlatmış olur.

1874 tarihinde ise Emir Abdülkadir idaresindeki isyan hareketi ardından Fransızlar Cezayir'in bütünü üzerinde hâkimiyet sağlar. 1841-1850 yılları arasında tam 115 bin hektar alan Cezayir'e dışarıdan gelenlere verilir ve 1847 tarihinde Avrupalı sayısı Cezayir'de 104 bin iken 1872 tarihinde 245 bin, 1911 tarihinde 752 bine yükselir. Nüfus sayısı artan Avrupalıların sahip olduğu toprak alanları da 1860 tarihinde 365 binden 1930 tarihinde 2 milyon 345 bin hektara ulaşır.

Fransızların zorba yönetimi ve sömürge anlayışı altında II. Dünya Savaşı sırasında Cezayirlilerin ekonomik şartları kötüleşir. Sonrasında 5 Mayıs 1945 tarihinde ayaklanma başlar. Bu ayaklanmaya Fransızlar silahlı müdahale ile karşılık verir ve binlerce Cezayirli hayatını

kaybeder. Bu olaylar “*Sétif ve Guelma Katliamı*” olarak anılır.

1 Kasım 1954 tarihinde ise Cezayir halkı silahlı mücadele başlatır. Bu isyan ülke geneline yayılır ve sömürge yönetimi 28 Ağustos 1958’te Olağan Üstü Hal ilan eder.

19 Eylül 1958’de ise Kahire’de toplanan Cezayirliiler “*Bağımsız Cezayir Cumhuriyeti*”ni ilan ederler.

Bu tarihlerde ülkenin bağımsızlığı adına futbol sahasında da farklı eylemler gerçekleşmektedir. Tam anlamıyla, ortada bir Cezayir devleti yoktur ama Cezayir milli takımı oluşturulur.

1958 yılı Cezayir ülkesinin bağımsızlığıyla beraber futbol tarihi için de önemli bir tarihtir. 1958 yılında dünyanın her yerinden Cezayirli futbolcuların katılımıyla olmayan devletin diğer ülke milli takımlarıyla maçları başlar.

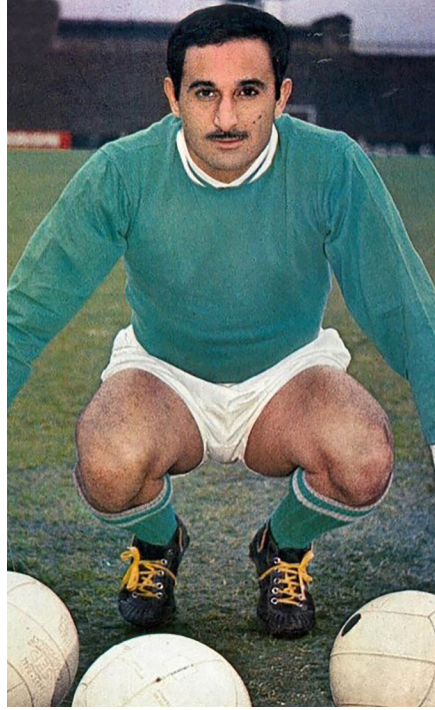
Bu eylemin liderleri olan önemli bir isim vardır ve kendisi Fransa futbol tarihinde de önemli yer tutar “*Raşit Meklufi*”...

21 yaşında hayatının baharında ve dönem olarak Fransa futbolu içinde önemli bir isme sahipken Raşit her şeyi bir kenara bırakır.

Raşit, ülke sevdasını bir kenarda bırakıp, futbol adına yoluna Fransa’da devam etse idi onu ve ailesini bekleyen müreffeh bir gelecek vardı ve bunun için yapması gereken tek şey söylemede basit ama bir vatansever için çok ağır bir kelimeyi söylemekti; yani Cezayir mücadelesine “*hayır*” demekti.

Raşit her vatansever gibi yapması gerekeni yaptı ve kendisi, ailesi adına rahat bir geleceği ve her şeyi geride bırakıp, bağımsız özgür Cezayir için mücadeleye “*evet*” dedi.

Bağımsız bir ülke için, annesinin Fransa’ya gelirken “*ölür kalırım oralarda hiç değilse mezarıma koyarım*” diye yanında getirdiği toprağın adına, Cezayir adına, çocukluğundan beri düşünüyordu, şimdi ise ayaklarının altına serilmiş, belki de birçok insanın gözü kapalı kabul edeceği bir geleceği bir kenarda bıraktı.

Raşit’in Fransa’da futbol hayatı çok iyi gitmektedir, birkaç ay önce formasını giydiği Fransa ordu milli takımı ile şampiyonluğa ulaşmıştır. General De Gaulle “*Fransa sizsiniz, siz Fransa’sınız*” sözünü kutlamalarda iltifat olarak söyler.

1958 yılında İsviçre’de düzenlenen finallerde ev sahibi İsviçre’i 5-2 yenerek tarihinde ilk kupayı kazanan ve şampiyonluğa adını yazdıran Brezilya olurken, Fransa turnuvasında üçüncü olacaktır. Turnuva öncesi Raşit Meklufi de, yani St Etienne’in 10 numaralı futbolcusu da Fransa milli takımı ile 1958 Dünya Kupası’na katılacaktı, tüm dünya sadece o güne kadar Fransa’nın izlediği çalınmalarına şahit olacaktır.

İşte tam o zamanlarda, Cezayir’de yaşanan gerçekler acı yüzünü bir kere daha gösterirken Raşit Meklufi ve diğer vatansever Cezayirli futbolcular bir karar aşamasına gelmişlerdir.

Raşit Meklufi’nin çocukluk arkadaşının ağabeyi Said. 2. Dünya savaşında, Fransa’nın özgürlüğü için savaşmış “*Yaşasın anavatan, yaşasın Fransa*” sözleriyle bağlılığını bildirmiş olan Said, Fransa’da yani kendisine ait olmayan “*anavatanında*” Cezayir’e söz verilen bağımsızlığı istediği için idam cezası alır.

Tüm bu yaşananlara Cezayir

halkının tek nefes olarak verdiği net cevap “*İstiklal*”dir. Bu haykırışın, özgürlük savaşının içinde yer alacak olan Raşid ve arkadaşları yapacakları en iyi şeyi yapmak “*Vatan için gollerıyla, özgürlüğün imzasını yeşil sahalara atmak*”...

Raşid, kendisi gibi çok iyi futbolcu olan 10 arkadaşıyla birlikte sınırdan İsviçre’ye geçerler sonraki gidilecek adres ise Tunus...

Raşid ve arkadaşlarının Tunus’a geldikten sonra yaptıkları ilk iş Cezayir Milli Takımı’nı kurmak oldu; yani henüz olmayan bir ülkenin yıldızlarla dolu milli takımını...

Ortada olmayan bir devlet Cezayir ama onun adına sahada mücadele edecek, bağımsızlığa giden yolu açacak artık bir Cezayir milli takımı vardı.

Raşid ve arkadaşlarının kurduğu milli takım, Cezayir adına dünyanın her yerinden ülke milli takımlarıyla maçlar yapmaya başladılar.

Bu maçların çok önemli gizli bir anlamı vardı “*Birileriyle maç yapıyorsanız onları tanıyorsunuz demektir*”.

Ülkelerinin tanınması adına yapılan her maçın öncesinde göndere çekilen bağımsızlığını bekleyen Cezayir’in ay yıldızlı bayrağına eşlik edecek olan, 1963 yılında kabul edilen şu marştı:

KASSAMAN

(YEMİN EDİYORUZ)

Biz, yıkıcı yıldırımlar arasında yemin ettik

Sel olup akıtılan saf kanlar,

Sakin bir şekilde dalgalanan bayraklar,

Gururlu bir şekilde yüksek dağlarda dalgalanır,

Ayağa kalktığımızı, ve yaşayacağımızı ya da öleceğimizi bilmeden -

Ve biz Cezayir’in yaşamayı gerektiğine karar verdik

Buna şahitlik edeceksiniz!

Biz askeriz ve doğruluk adına isyan ettik

Bağımsızlığımız için ayaklandık

Konuşmasaydık, kimse duymayacaktı

Cezayir’de yaşanan gerçekler acı yüzünü bir kere daha gösterirken Raşid Meklufi ve diğer vatansever Cezayirli futbolcular bir karar aşamasına gelmişlerdir.

Barut namlusunun sesini ritmimiz olarak kabul ettik

Makinah tûfeğin tınısını melodi olarak aldık

Ve biz Cezayir yaşamak gerektiğine karar verdik

Buna şahitlik edeceksiniz!

Buna şahitlik edeceksiniz!

Buna şahitlik edeceksiniz!

Fransa kendisine göre **“asi”** olarak gördüğü bu vatanseverlere karşı FIFA’ya başvurup Cezayir Milli Takımı ile milli takım düzeyinde maç yapan ülkelerin üyeliklerinin askıya alınmasını talep edecektir. Fransa sömürge anlayışını haklı çıkarmak adına FIFA nezdinde hareket ederken Raşid ve arkadaşları yani Fransa’nın bakış açısına göre **“asiler”** ise yılmadan yola devam ettiler, ülkelerini, bayraklarını, marşlarını tüm dünyaya tanıtmak için FIFA men cezası vermesine rağmen bağımsızlık hareketini müttefiki olan SSCB, Çin, Vietnam ve Ortadoğu’da birçok ülke ile maça çıkararak cesur yürekleriyle sahada yerlerini aldılar, mücadele ettiler.

Evet! Cezayir onlar sayesinde değil belki ama onların da katkılarıyla bağımsızlığına kavuştu...

“Futbol asla sadece futbol değildir” ve Raşid Cezayir’in yeşil sahalardaki kahramanıdır.

Kahraman Raşid 1982 yılında Cezayir Milli Takım teknik direktörü olarak görev alır ve 1982 Dünya Kupası finallerinde rakipleri Almanya ile mücadele ederler.

Alman milli takımı başta dünyanın en tanınmış teknik direktörü Derwall olmak üzere maçı değil kendilerine göre maçın sonucu ve üzerine demeç verirler.

Bu ilk maç öncesinde Derwall ve öğrencileri Cezayir’e karşı küçümser konuşuyordu. Derwall, Cezayir’e dair kasetleri oyuncularına izletmediğini **“İzletseydim bana gülerlerdi”** ifadesiyle açıklarken **“Maçı kaybetmeleri halinde ilk trenle eve döneceğini”** söylüyordu. Bir oyuncu **“Yedinci golümüzü eşlerimize, sekizincisini köpeklerimize armağan edeceğiz”** açıklamasıyla teknik direktörüne adeta eşlik ederken, bir diğer oyuncu Cezayir’e karşı **“Ağzında sigarayla bile oynayabileceğini”** basın mensuplarına övünerek söylüyordu.

Cezayir’in karşısında kendisine saygı duymayan ve bunu ilan etmekten de kaçınmayan bir rakibi vardı açıkçası.

Fakat Almanların unuttuğu bir gerçek vardı, o da karşılarında başta Raşid olmak üzere yetenek ve onurun birleştiği bir takımın olduğuydu.

Maçın ilk 45 dakikası golsüz geçildi. İkinci yarının başlama düdüğüyle birlikte Cezayir takımı sahne alan yıldız gibi hünerlerini göstermeye başladı. Dakikalar 54’ü gösterdiğinde kontratak yakalayan Cezayir takımından Reba Macir (Rabah Madjer) perdeyi açan gole imzasını atar. 67. Dakikada dönemin Alman yıldız futbolcusu Karl-Heinz Rummenigge eşitliği sağlayan golü atar ve tam Derwall ve öğrencileri bu işi bitiririz havasına girmeden, bir dakika sonra Cezayir’in Almanlara attığı ikinci tokat 9 pasla Salah Esad’ın sol çizgiye inmesinin ardından yaptığı muhteşem ortasını Lahdar Bellumi gole çevirerek maçın sonucunu tayin ediyordu.

Maç sonundaki verilen demeçlerde Bellumi, **“Galibiyeti bağımsızlığın 20. Yılımı kutlayan Cezayir halkına hediye ederken ‘Alman takımına ve ülkesine saygı gösterdik onların da bize saygı duymasını sağladığımız için mutluyuz’”** açıklamasını yapıyor nezaket içerisinde Almanlara dersini bir kez daha bu sefer saha dışında veriyordu.

O gün Cezayir adına sahanın yıldızı üç isim öne çıktı; Macer, Bellumi ve Merzekane...

Turnuvarın Avusturya’ya 2-0 kaybedilen ikinci maçının ardından Avusturya 2’de 2 yaparken, Almanya da Şili’yi mağlup ediyordu.

Cezayir bir sonraki maçta Şili’yi 3-2 mağlup ederek bir sonraki tur için Avusturya-Almanya maçının sonucunu beklemeye başladı. O günü ve maçı hatırlayanlar dünya futbol tarihinde **“şike kokan”** bir maça tanıklık ettiler adeta. Çünkü Almanların turu geçmesi için 1 veya 2 farklı sonuçla galip gelmesi yetiyordu. Gijon’da oynanan ve tarihe **“Gijon Utancı”** olarak geçecek maçın 10. Dakikasında Horst Hrubesh attığı tek golle takımını galibiyete taşırken maçın 10. Dakikasından sonra Avusturya kalesine tek bir şut dahi çekmeyen, tehlikeli pozisyon oluşturmayan Almanya’yı ve buna rağmen karşılık vermeyen Avusturya’yı izledi tüm futbolseverler.

ARD Kanal spikeri yaşanan durumu **“Burada yaşananlar utanç verici ve futbolla hiçbir ilgisi yok”** diye özetlerken Avusturya televizyonu spikeri ise izleyicilerine sadece **“televizyonlarını kapatmalarını”** söylerken son yarım saatlik bölümde ise maçı anlatmayı reddediyordu.

Raşid bugün 86 yaşında ve özgür, bağımsız Cezayir Cumhuriyeti vatandaşı olarak geride ülkesi adına birçok önemli gerçeğe imza atmış vatansever olarak hayatını sürdürmektedir.

“Futbol asla sadece futbol değildir, belki de bir gün gelecek dünya üzerinde sömürgeciliğin bitmesine neden olacak tek gerçek futbol olacak.”

Katar’da gerçekleşen Dünya Kupası’nda Fransa’nın sömürgeci altında yaşamış, eziyet ve çile çekmiş FAS’ın futbol direnişine hep birlikte şahit olduk. Önümüzdeki 20 yıllık dönem içinde bilinmez belki de gün gelecek bir Afrika takımının ya da Orta Doğu takımının dünya şampiyonluğuna şahit olacağız ve o gün anlayacağız ki! Futbol aslında her şeydir.

12 MİLYON LİSA

Gençlik ve Spor Bakanlığı son yıllarda spora ve sporculara yönelik çalışmalarını yoğunlaştırdı. Özellikle olimpiyatlar, Avrupa ve Dünya şampiyonalarında elde edilen başarılar Bakanlığın yaptıkları çalışmaların verimli olduğunu göstermektedir.

Sporu genele yayarak herkesin ulaşabileceği hale getirmeye çalışan Bakanlık, bu çalışmalarına devam ediyor. Gençlik ve Spor Bakanı Sayın Dr. Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun açıkladığı veriler şöyle:

- Hedef sporun tabana yayılması.
  - 81 ilde modern spor kompleksi açıldı.
  - Dünyanın en kaliteli spor altyapısı inşa edildi.
  - Toplamda 20.000'den fazla spor kulübüne ulaşıldı.
  - 12 Milyon lisanslı sporcumuz var.
  - Lisanslı sporcuların %40'ı kadınlardan oluşuyor. Ve her geçen gün artıyor.
  - 5 Milyondan fazla gencimizin yetenek taraması yapıldı.
  - İlkokul 3. sınıf öğrencileri arasında taramalar yapıldı ve ilgili branşlara yönlendirildi.
  - 49 sporcu eğitim merkezinde 3.000'e yakın sporcu eğitim görüyor.
- Özellikle futbol stadyumları konusunda, modernliği, teknolojik alt

AYTEN KEÇECİ

yapısı ve seyirci kapasitesi olarak dünyanın ileri gelen ülkelerinden birisi durumuna gelmiş bulunuyoruz. Toplam 142 stadın bulunduğu Türkiye'de, İstanbul'da 16, Ankara'da 12 stadyum bulunmaktadır.

Spor komplekslerinde birçok branş bulunuyor. Bu branşlardan birinin de squash olması en büyük isteğim. Ben ve squash sporuna gönül vermiş squashçı dostlarım da aynı istekte ve bunun hayata geçebilmesi için bireysel çabalar içindeler.

Bakanlığın yaptığı bu çalışmalarını yürekte destekliyor ve gelişmeye açık birçok branşın da bünyeye dahil edileceği şekilde katlanarak devam etmesini temenni ediyorum.

DÜNYA KADINLAR TAKIM ŞAMPİYONASI

Mısır'ın başkenti Kahire'de 10-16 Aralık tarihleri arasında yapılan Dünya Kadınlar Takım Şampiyonası'nı bu yıl Mısır takımı kazandı. Mısır takımı dünya sıralamasında 1., 2., 3. ve 6. sırada olan yıldız sporculardan oluşuyor.

Şampiyonayı izleyen 1.500 taraftar maçlar boyunca takımlarına olan

WSF WOMEN
SQU
TEAM CHAMPI

CAIRO,

ANSLI SPORCU

desteklerini sürdürdüler. Mısır kadın takımı sporcuları, Mısırlı taraftarların onları motive ettiğini, maçları kazanmalarında taraftar desteğinin önemli rolü olduğu söylediler.

Covid salgını sebebiyle yapılmasına ara verilen şampiyonanın tekrar organize edilmesi hem sporcular hem taraftarlar için ayrıca özel bir etkinlik oldu. Güney Afrika, Kadınlar Dünya Takım Şampiyonası'nda "turnuvanın

takımı" seçildi. Japon sporcu Satomi Watanabe, turnuvanın "en değerli sporcusu" ilan edildi.

Şampiyona tamamlandığında podiyumda 4 farklı kıttadan 4 farklı ülke yer alıyordu. Oldukça renkli maçlara şahit olunan turnuvada, muhteşem bir etkinliğe ve finale imza atan Mısır Squash Federasyonu'na ve Talaat Moustafa Group'a, Dünya Squash Federasyon Başkanı Zena Wooldridge teşekkürlerini ve şükranlarını sundu.

Sonuçlar: 2022 Dünya Squash Federasyonu, Kadınlar Dünya Takım Şampiyonası finali

[1] Mısır 2-0 [2] ABD

Nouran Gohar 3-2 Amanda Sobhy: 11-7, 5-11, 10-12, 13-11, 11-8 (56 dakika)

Nour El Sherbini 3-0 Olivia Fiechter: 11-3, 11-4, 11-5 (21 dakika)

Hania El Hammamy - Sabrina Sobhy (Oynanmadı)

Final sıralaması: 2022 Dünya Squash Federasyonu, Kadınlar Dünya Takım Şampiyonası

1- Mısır

2- ABD
3- İngiltere ve Malezya (3.lük paylaşıldı.)

5- Hong Kong

6- Fransa

7- Kanada

8- İskoçya

9- Güney Afrika

10- Japonya

11- Avustralya

12- İsviçre

13- Almanya

14- Galler

15- Finlandiya

16- Tayvan

17- Ukrayna

Türkiye olarak bu şampiyonada maalesef yer alamadık. Bu yıl içinde beklenen Türkiye Squash Federasyonu seçimi takvimi henüz belirlenmedi. Squash federasyonu seçimi yapılmadan Türkiye Şampiyonası, Gençler Şampiyonası, antrenörlük ve hakemlik eğitimleri gibi organizasyon yapılamamakta. 2023 yılı başında federasyon seçim tarihinin ilan edilmesi bekliyoruz. Yeni federasyon kurulu yapısında hem sporcu, hem antrenör, hem hakem, hem de tesisleşme konularında ciddi adımlar atılmasını ve squash'ın öncelikle eski günlerine dönmelerini, ardından hızla ilerlemesini ümit etmekteyiz.

WOMEN'S WORLD
SQUASH
CHAMPIONSHIPS 2022

EGYPT

KADIN ANTRENÖR OLMANIN KOLAYLIKLARI

AYSEL DAMAR

“Hemen herkes güçlüklerle başa çıkabilir ama bir insanın karakterini sınamak istiyorsanız, ona güç verin.”

Abraham Lincoln

İlk iş görüşmemdi, açıkçası görüşmeye giderken giyeceğim kıyafetlerimi bile hazırlamamıştım. Üniversiteden yeni mezun olmuş henüz yirmi iki yaşında bir genç kız olarak, belki de hâlâ yaşlıtlarımın olduğu bir kurumla iş görüşmesi yapacaktım. Rahmetli Celal Hoca'mın kapısından girdikten sonra heyecanlandığımı fark ettim. Bir iş görüşmesinden daha çok baba kızın kendi aralarında geçen bir sohbet gibi ilerledi görüşmemiz. Beni kolumdan tutup tüm okulu gezdirdi. Eğer bir yerde çalışacaksan, orayı ve insanlarını önce görmelisin, dedi. Daha sonra yeniden odasına döndük. İş ile ilgili tüm detayları konuştuktan sonra bana *“her şey tamam ama aklıma bir şey takıldı.”* dedi. *“Bir kadın olarak erkek takımını çalıştıracaksın, yapabilir misin?”* diye sordu! O an biraz afalladım açıkçası,

baba kız muhabbetin içerisinde olduğumuz için ve bunca zaman babamdan hep *“yaparsın”* cevaplarına karşılık bu defa soru biraz farklı geldi. *“Yapabilir misin?”* Gerçekten yapabilir miyim diye düşünmeden edemedim...

Belki de haklıydı. Çok gençtim, iş tecrübem henüz yoktu ve erkek egemen bir sektörde kadın olarak erkeklerle çalışacaktım.

Sebepleri, amaçları, cevapları ne olursa olsun en azından ben bir kadın olarak on dört sezondur takımı çalıştırmaya devam ediyordum. Rahmetli Hoca'm da emininki benimle gurur duyuyordu.

İşte bu *“yapabilir misin”* sorusu aslında spor sektöründe kadın meslektaşlarımızın sıkça karşılaştığı bir soru! Zaman zaman da sorunun içine saklamış bakışlar olarak yıllardır karşımıza çıkmakta. Ama

o gün yöneticimin bana ne amaçla sorduğunu yazımın sonunda sizlere aktaracağım. Peki bu soru bir erkek meslektaşına hiç soruldu mu acaba diye de merak etmiyorum değilim. *“Bir erkek olarak, erkek takım çalıştıracaksın, yapabilir misin?”* Okuyunca da anlamsız geldi gibi değil mi? İşte toplum olarak bizlere öğretilen ve alıştırılan maalesef bu.

Kadın-erkek eşitsizliği, toplumun pek çok alanı gibi, spor alanında da görülmektedir. Bu eşitsizliğin kökeninde, toplumsal cinsiyet rollerinin etkisi bulunmakta. Spor, toplumsal cinsiyete dayalı bir kültürel pratik olarak incelenmelidir. Özellikle yarışma sporları, erkeklik ve kadınlıkla ilgili çok güçlü mesajlar taşımakta. Spor, geleneksel olarak, erkeksi cinsiyet rolü özellikleri gerektiren bir erkek etkinliği olarak görülmekte ve üstün sportif

Aysel Damar

performans, erkekle eşdeğer kabul edilmektedir.

Antrenörlük mesleği en büyük vasıflarında birisi de liderlik özelliğidir. Bununla ilgili okumalar yaparken bilimsel birçok makaleyi de takip etme şansım oldu.

Liderlik rolleri dikkate alındığında, kadın ve erkeğin farklı davranış biçimlerine sahip olup olmadığı tartışma konusu süregelmiştir. Kadın ve erkeğin sahip olduğu toplumsal roller nedeniyle tarih boyunca erkekler yöneticiliği de kapsayan yüksek statülü mesleklere uygun görülürken, kadınlar öğretmenlik, hemşirelik ve ev hanımlığı gibi işlere uygun görülmüştür. Liderlik çalışmalarının bazılarında; statü, kurumdaki hiyerarşi düzeyi, organizasyon türü, astların niteliği ve sayısı ile yöneticinin cinsiyeti ilişkilendirilmiş ve bu değişkenler erkekler ile kadınlar arasındaki farkları açıklayabilmek için kullanılmıştır.

Konu ile ilgili çok fazla çalışma olmamasına rağmen okuyabildiğim tüm çalışmalarda sonuç olarak; erkek ve kadın antrenörlerin cinsiyeti ile liderlik davranışları arasında bir anlam farklılığının çıkmadığıdır!

Geçenlerde bir konuşmaya davet edildim. Çağırın kişiye ne ile ilgili konuşmam istendiğini sorduğumda *“kadın antrenör olarak sektörde yaşadığımız sorunlardan bahsedebilirsiniz”* dendi. Meslek hayatımı gözümün önüne getirip yaşadığım sorunları düşünmeye başlarken aslında konuşma içerisinde

aktarabileceğim çok fazla sorun yaşamadığımı gördüm. En azından kadın olduğum için. Daha sonra ilgili kişiye konuyu değiştirebilir miyiz dedim? Konu başlığının *“kadın antrenör olarak sektörde yaşadığım kolaylıklar”* olsa nasıl olur dedim! Kısa bir sessizlik oldu... Nasıl isterseniz hocam cevabımı aldım. Karşı tarafın içinden *“çattık deliye”* dediğini duyar gibi oldum. Belki çalıştığım kurum tarafından, belki oluşturduğum kalkan ya da sektördeki yaptığım olumlu işlerden midir nedir bilmiyorum ama çok fazla zorlukla karşılaşmamıştım. Kadın olmak sektörde beni asla ikinci plana atmadı. Bunu biraz daha kendi kişisel gelişimim, duruşum ve zamanla edindiğim tecrübelerle bağlıyorum ve maalesef diğer kadın meslektaşlarım benim kadar şanslı olmadıklarını da biliyorum.

Bundan yaklaşık 6-7 sene önce Antalyada bir branşın Türkiye Şampiyonası'na katılmıştım. Takımım gayet iyi gidiyordu ve finallere kalmıştı. Bir sonraki günde şampiyon olmuştuk. Üniversitemdeki antrenörlük görevimin yanında bir de Basketbol Federasyonu'nda alt yapılarda milli takım menajeri görevimi sürdürüyordum.

Yarı final maçından sonra otelde bir hocam beni kenara çekip tebrik etti. Daha sonra ismini vermek istemediğim bir başka spor federasyon başkanının benimle görüşmek istediğini söyledi. Yarın final maçına çıkacağımı, akşam takımla toplantı yaptıktan sonra görüşebileceğimizi söyledim. Bir yandan da bu görüşmenin sebebi ne olabilir diye merak ederek...

Otelin teras kısmında ilgili federasyon başkanı, ben ve saygı duyduğum iki büyüğüm bir görüşme gerçekleştirdik. Başkan bana bağlı bulunduğu federasyonun alt branşlarından birisinin gelişmesi ile ilgili sorular soruyor, milli takım kafesinde menajer olarak görev alıp alamayacağımı söylüyordu. Daha sonra konuşma nasıl olduysa milli takımın başında bir kadın ve bir erkek antrenörün olduğundan bahsetti ve baş antrenörün erkek olması gerektiğini, bir kadının baş

antrenör olarak bu görevin altından kalkamayacağından bahsetti. Bana ise teklif ettiği pozisyon takım menajeri idi; yani takımdaki en etkili pozisyon! Takımı bir kadına emanet edebiliyordu ama sahada bir kadına emanet etmekten nedense çekiniyordu. Ben arka planda tüm organizasyonu yürütecek kişi olarak kadın olabiliyordum ama sahada gözler önünde işi yapacak kişi kadın olamazdı!

Eğer konuşma uzasaydı muhtemelen tartışmaya döneceğinden hali hazırda basketbol federasyonunda menajer olarak görevime devam ettiğimi ve çok mutlu olduğumu söyledim ve nazik (!) teklifi için kendisine teşekkür ettim. Ama kadın antrenör arkadaşımıza şans verirse en az erkek antrenör kadar başarılı olabileceğinden bahsetmeden de kendimi alıkoymadım. Branşın gelişmesi için sorular soran federasyon başkanını arkamda bırakarak mutlu bir şekilde odama gittim. Eğer o gün o şartlar altında bir kadın meslektaşımın sadece kadın olduğu için o pozisyonda yer verilmemesine sessiz kalıp o görevi kabul etseydim hayatımın hiçbir dönemi kendimi affedemezdim. Ve o ekiple asla mutlu bir şekilde işimi yürütemezdim.

Yıllar önce Rahmetli Celal Hocam bana *“yapabilir misin”* diye sorduğunda odadaki sessizlik bozulmuş ve bana şunu demişti; *“bir kadın olarak sen yorulmadan bu görevi devam ettirebilir misin?”* Aslında kendisinin bana güveni tamdı, belki de benim işi yarıda bırakmamdan korkuyordu! Bunu söyledikten sonra ikimizindi gözleri doldu ve o gün orada el sıkıştık. Şimdi geldiğim noktada emekleri büyük olan Celal Hoca'ya ve pozisyonlar ve şartlar ne olursa olsun kendi duruşundan ödün vermeden mesleğinin gerekliliğini hakkıyla yapan tüm kadın meslektaşlarıma gelsin bu yazı.

Bizlere hâlâ güvenen, inanan, arkamızda duran, değerimizi bilen ve bu yolda bizimle yürüyen birçok insan var ve umarım o kişilere denk gelebiliriz, her anımızda...

Disney

SAVE OUR SQUAD

WITH DAVID BECKHAM

David Beckham yardıma ihtiyacı olan Doğu Londra'daki Westward Boys 14 Yaş Altı Takımı'na katılıyor. Westward Boys sezon boyu hiç maç kazanamadı. Ve küme düşme tehlikesi oldukça büyük.